

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT **SOCIOSANITARI PER A LA POBLACIÓ** **DEL SAP BADALONA- SANT ADRIÀ DE** **BESÒS**

Treballadors Socials

Cèlia Morcillo	EAP Badalona 2	(Centre i Dalt de la Vila)
Adoración Martínez	EAP Badalona 4	(Gorg)
Loli Segura	EAP Badalona 5	(Sant Roc)
Pilar Laporta	EAP Badalona 6	(Llefia)
Carles Marqués	EAP Badalona 7A	(Gran Sol)
Mercè Serrano	EAP Badalona 7B	(La Salut)
Anna Matas	EAP Badalona 11	(Bufalà-Canyet)
M ^a Antònia Rocabayera	EAP Sant Adrià de Besòs	(Dr.Barraquer)

Van participar en el disseny i desenvolupament d'aquest programa les treballadores socials:
Cristina Batlle (2009-2014) i Susanna Duran (2010-2012)

PROGRAMA DE VOLUNTARIAT SOCIOSANITARI

PRESENTACIÓ

Des de l'Àrea de Treball Social del SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs, de l'Institut Català de Salut es va crear a l'any 2009 un grup de voluntariat sociosanitari, amb l'objectiu de donar respostes a les situacions d'especial vulnerabilitat de la població atesa i detectades pels professionals dels Equips d'Atenció Primària (EAP), com pacients amb malalties de llarga evolució, deteriorament cognitiu, dependència, aïllament social, suport familiar limitat o cuidadors amb risc de claudicació.

A la comunitat existeixen grups de voluntariat vinculats a diferents organitzacions, però bàsicament no s'adapten a les necessitats detectades, principalment per la manca de formació bàsica i específica en matèria de salut i per la falta de seguiment pautat de l'activitat voluntària.

Un equip de voluntaris vinculats a l'Atenció Primària de Salut, sota la supervisió dels treballadors socials sanitaris, permet una millora de la qualitat assistencial i reverteix en l'atenció integral de malalts i les seves famílies i, alhora, és una manera d'implicar a la comunitat en les necessitats del ciutadans.

Per poder portar a terme aquest servei de voluntariat es va signar un conveni de col·laboració amb l'Associació Voluntaris Badalona, que ofereixen la cobertura adient per respondre de la possible responsabilitat civil i assegurança per accident i/o malaltia derivada de la activitat com voluntari.

DEFINICIÓ, PERFIL I FUNCIONS DEL VOLUNTARIAT

Voluntari és aquella persona que, per pròpia elecció, dedica part del seu temps a l'acció solidària, altruista, sense rebre cap remuneració a canvi.

Els voluntaris sociosanitaris desenvolupen les seves funcions i activitats dintre de l'àmbit de la salut.

El perfil dels voluntaris seleccionats és de una persona major de 18 anys, amb capacitat de treball en equip, d'adaptació i aprenentatge, de compromís, amb iniciativa, respecte, tolerància, actitud solidària i responsable.

Quedarien excloses les persones amb trastorn mental, addiccions, discapacitat psíquica i aquelles que es troben en un procés de dol no elaborat, ja que pot interferir en la relació amb l'usuari i en la tasca com a voluntari.

Les funcions i tasques dels nostres voluntaris són principalment:

- Fer acompanyament als pacients donant-los suport i benestar, pal·liant situacions de solitud que dificulten el procés de recuperació.
- Proporcionar una via d'expressió per als sentiments i emocions.
- Desenvolupar accions d'integració social
- Minimitzar els possibles efectes derivats de situacions d'aïllament i de dependència que els generen les seves malalties.

El voluntari estableix una relació personal entesa com una atenció d'acompanyament, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida dels pacients i/o cuidadors principals, que permet un plegat de beneficis físics, cognitius i emocionals:

- Ajuda a restablir la confiança en els altres, l'interès per l'entorn, a l'anàlisi de les pròpies vivències.
- Pot detectar i canalitzar situacions de risc cap als professionals
- Promou la integració social, les activitats lúdiques, evitar el sedentarisme, promoure l'activitat física, els hàbits saludables, donar espais de respir i descans als cuidadors.

Tot amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida però un voluntari mai farà tasques d'un professional.

GESTIÓ DEL VOLUNTARIAT

Cada treballador/a social fa les entrevistes a les persones que s'ofereixen com voluntaris i que resideixen en la seva zona i se'ls informa del projecte: Qui som, què fem, què necessitem, que volem, dels drets i deures del voluntari i de les activitats a dur a terme. En aquesta entrevista s'avalua la idoneïtat del perfil i lliurem una fitxa de dades amb la qual es registre a Voluntaris de Badalona.

Mensualment es fa una reunió entre els voluntaris i els treballadors socials per oferir recolzament, aclarir tasques especificant els límits d'intervenció i buscar solucions als problemes que puguin sorgir. Tot i això, cada treballador social referent supervisa els seus voluntaris segons necessitats.

Protocol d'intervenció

Una vegada detectat un cas i si el pacient i la família accepten el servei, és avaluat per l'equip de treball social i s'adjudica el voluntari. Es fa la visita de presentació i es pacten les activitats, l'horari, temps, confidencialitat, respecte mutu i es signa un acord. Després d'un mes de prova s'avalua el servei per part de l'usuari i del voluntari i es pacte el seguiment o la baixa del servei.

Avaluació

L'avaluació del projecte es durà a terme tenint en compte tres aspectes:

- Avaluació de l'actuació del voluntari.
- Autoavaluació del voluntari.
- Avaluació de la satisfacció del usuari.

Els aspectes a tenir en compte en l'avaluació de la intervenció del voluntari són:

- Puntualitat
- Relacions que s'estableixen entre voluntaris, usuaris i professionals
- Compliment d'objectius
- Responsabilitat sobre els compromisos adquirits
- Assistència a les reunions
- Sensibilitat
- Habilitat per treballar en equip

Drets i deures dels voluntaris

Drets:

- Rebre informació, formació i els mitjans necessaris per exercir les funcions assignades.
- Suport en el desenvolupament de l'activitat
- Ser tractat sense discriminació
- Disposar d'acreditació identificativa com a voluntari
- Cobertura de riscos derivats de l'activitat i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitats

Deures:

- Complir amb els compromisos adquirits
- Confidencialitat i discreció en l'ús de les dades dels beneficiaris
- Refusar qualsevol prestació material
- Respectar els drets dels beneficiaris
- Participar en la formació prevista
- Utilitzar degudament l'acreditació.
- Respecte per a la intimitat de l'usuari

Formació

La formació és un dret dels voluntaris necessària per al desenvolupament de la seva activitat. Se'ls ofereix coneixements en temes específics de salut i des de l'inici del projecte s'ha ofert la formació següent:

- Nocions bàsiques de reanimació cardiorespiratoria amb la col·laboració d'una metgessa de família.
- Sessió per part d'un psicòleg sobre els límits i maneig de les emocions
- Informació de la llei de dependència i recursos socials, per part del treballadors socials dels EAPS
- Informació sobre el document de voluntats anticipades
- Sessió amb col·laboració del psicòleg i terapeuta ocupacional del taller de memòria Roca i Pi, sobre demència i com treballar amb aquests pacients.
- Consells de seguretat per a la gent gran per part dels Mossos de Badalona.
- Comunicació verbal i no verbal.

Beneficis per als voluntaris

Els mateixos voluntaris reben també uns valors i uns coneixements que els fa créixer i millorar, alhora, el seu benestar.

El voluntari desenvolupa valors com la tolerància, la solidaritat, la responsabilitat, la igualtat, la empatia... La seva tasca li permet actuar per l'interès de les persones desfavorides i sentir que és important ajudar als altres.

El voluntariat permet aprendre, mitjançant la experiència directa, a escoltar, compartir i valorar als altres. Facilita la reflexió i l'autoconeixement sobre les capacitats, forces i limitacions personals... Permet obtenir una nova perspectiva de les coses.

Fer coses noves i pertànyer a un grup beneficia la salut emocional i desenvolupar un rol reconegut socialment, aporta estatus, satisfacció personal i identitat social, especialment quan aquests rols són assumits de forma voluntària ,

El voluntariat sociosanitari complementa la tasca assistencial dels professionals aportant un plus de qualitat humana.

AMB EL VOLUNTARIAT TOTS GUANYEM

Han format part del grup de voluntaris sociosanitaris del SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs, fins al moment, 32 voluntaris i actualment estan en actiu 17 voluntaris, dels quals sis continuen en actiu des de la fundació del servei. A tots ells els hi donem les gràcies per l'esforç i la dedicació que han ofert durant aquest temps.